

PRESUDA SUDA

10. listopada 1973.(*)

„Pristojba za iskrcaj”

U predmetu 34/73,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 177. Ugovora o EEZ-u, koji je Sudu uputio predsjednik Tribunale di Trieste (Sud u Trstu, Italija), u postupku koji se vodi pred tim sudom između

F.Ili Variola S.p.A., Trst,

i

Amministrazione italiana delle Finanze,

o tumačenju članaka 18. i 20. Uredbe Vijeća br. 19 od 4. travnja 1962. o postupnoj uspostavi zajedničke organizacije tržišta žitarica (SL od 20. travnja 1962., str. 933.) [neslužbeni prijevod] i članaka 18. i 21. Uredbe Vijeća br. 120/67 od 13. lipnja 1967. o zajedničkoj organizaciji tržišta žitarica (SL od 19. lipnja 1967., str. 2269.) [neslužbeni prijevod] te o određenim drugim pitanjima koja se odnose na izravnu primjenu tih odredaba,

SUD,

u sastavu: R. Lecourt, predsjednik, R. Monaco i P. Pescatore, predsjednici vijeća, A. M. Dormer, J. Mertens de Wilmars, H. Kutscher, C. Ó Dálaigh, M. Sørensen (izvjestitelj) i A. J. Mackenzie Stuart, suci,

nezavisni odvjetnik: A. Trabucchi,

tajnik: A. Van Houtte,

donosi sljedeću

Presudu

- 1 Rješenjem od 12. siječnja 1973., koje je tajništvo Suda zaprimilo 27. veljače 1973., predsjednik Tribunale di Trieste (Sud u Trstu, Italija) zatražio je od Suda prethodnu odluku o tumačenju Uredbe Vijeća br. 19 od 4. travnja 1962. i Uredbe Vijeća 120/67/EEZ od 13. lipnja 1967. o zajedničkoj organizaciji tržišta žitarica i o određenim drugim pitanjima koja se odnose na izravni učinak pravila prava Zajednice u pravnom poretku država članica.

Prvo pitanje

- 2 Prvim pitanjem Sud se poziva da odgovori je li pojam davanja s istovrsnim učinkom kao carine iz članaka 18. i 20. Uredbe br. 19/62 te članaka 18. i 21. Uredbe br. 120/67 isti kao pojam iz članka 9. i sljedećih Ugovora.
- 3 Cilj odredaba Ugovora kojima se državama članicama zabranjuje da u okviru trgovine unutar Zajednice naplaćuju davanja s istovrsnim učinkom kao carine jest osigurati slobodno kretanje robe unutar Zajednice.

Odredbe uredaba o organizaciji poljoprivrednog tržišta imaju, s jedne strane, istu svrhu u mjeri u kojoj se njima zabranjuje naplata svih carina ili davanja s istovrsnim učinkom u okviru trgovine unutar Zajednice i, s druge strane, svrhu osiguravanja jedinstvenog režima na vanjskim granicama Zajednice u mjeri u kojoj se tim odredbama uvodi slična zabrana u pogledu uvoza iz trećih zemalja.

Ne postoje razlozi kojima bi se mogla opravdati drukčija tumačenja pojma „davanja s istovrsnim učinkom” iz članka 9. i sljedećih Ugovora, s jedne strane, te članaka 18. i 20. Uredbe br. 19/62 te članaka 18. i 21. Uredbe br. 120/67, s druge strane.

Drugo pitanje

- 4 Drugim pitanjem od Suda se traži da odgovori je li davanje koje se naplaćuje isključivo na uvezenu robu, neovisno o tome je li podrijetlom iz država članica ili trećih zemalja, samo zato što je iskrcana u nacionalnim lukama „davanje s istovrsnim učinkom kao carine”, koje je zabranjeno na temelju prethodno navedenih uredaba.
- 5 Iz spisa proizlazi da je u ovom slučaju riječ o takozvanoj „pristojbi za iskrcaj” iz članka 27. talijanskog Zakona br. 82 od 9. veljače 1963. o pomorskim davanjima i pristojbama koji se naplaćuju na robu podrijetlom iz inozemstva koja je iskrcana u lukama te na sidrištima i molovima države do konačnog ili privremenog uvoza.

Ta pristojba za iskrcaj iznosi 30 LIR po metričkoj toni za žitarice.

Prihod od pristojbe namijenjen je osiguravanju i održavanju lučkih postrojenja.

- 6 Zabranom svih carina i davanja s istovrsnim učinkom obuhvaćena su sva davanja koja se naplaćuju pri uvozu ili zbog uvoza i koja, zbog toga što posebno utječu na uvezeni,

ali ne i na domaći proizvod, imaju isti ograničavajući učinak na slobodno kretanje robe kao carina.

Naplata takvog davanja, makar i minimalnog, zajedno s administrativnim formalnostima koje su s njome povezane prepreka je slobodnom kretanju robe.

Treće i šesto pitanje

7 Trećim i šestim pitanjem od Suda se traži da odgovori treba li odredbe članaka 18. i 20. Uredbe br. 19/62 te članaka 18. i 21. Uredbe br. 120/67 smatrati pravilima koja se izravno primjenjuju u državama članicama i kojima se stoga pojedincima dodjeljuju prava koja nacionalni sudovi moraju štiti.

8 U skladu s člankom 189. drugim stavkom Ugovora uredba „ima opću primjenu” i „izravno se primjenjuje u svim državama članicama”.

Shodno tomu, već s obzirom na svoju prirodu i funkciju u sustavu izvora prava Zajednica uredba ima izravan učinak i stoga se njome pojedincima mogu dodijeliti prava koja su nacionalni sudovi dužni štiti.

Stoga na postavljeno pitanje valja odgovoriti potvrdno.

Četvrto i peto pitanje

9 Četvrtim i petim pitanjem, u biti, od Suda se traži da utvrdi mogu li se sporne odredbe uredaba uvesti u pravni poredak država članica unutarnjim mjerama kojima se preuzima sadržaj odredaba Zajednica na način da predmet nadalje podliježe nacionalnom pravu, čime se utječe na nadležnost Suda.

10 Izravna primjena uredbi znači da njezino stupanje na snagu i primjena u korist ili na štetu pravnih subjekata ne ovise o mjerama prijenosa u nacionalno pravo.

Na temelju obveza proizišlih iz Ugovora i preuzetih njegovom ratifikacijom države članice ne smiju spriječiti izravan učinak koji je svojstven uredbama i drugim pravilima prava Zajednice.

Strogo poštovanje te obveze neophodan je uvjet istovremene i ujednačene primjene uredaba Zajednice u cijeloj Zajednici.

11 Države članice posebno ne smiju uvesti nijednu mjeru koja može utjecati na nadležnost Suda da odlučuje o bilo kojem pitanju koje se odnosi na tumačenje prava Zajednice ili valjanost akta institucija Zajednice, što znači da nisu dopušteni postupci u kojima se prikriva priroda pravnog pravila Zajednice u odnosu na one koji mu podliježu.

Posebno u skladu s člankom 177. Ugovora na nadležnost Suda ne utječe nijedna odredba nacionalnog zakonodavstva čija je svrha pretvoriti pravilo prava Zajednice u nacionalno pravo.

Sedmo pitanje

- 12 Sedmim pitanjem Sud se poziva da odgovori ostaju li prava koja su pojedincima dodijeljena u skladu s člancima 18. i 20. Uredbe br. 19/62 valjana nakon stupanja na snagu Uredbe br. 120/67.
- 13 Iz članka 33. Uredbe br. 120/67 proizlazi da je režim koji je njome uspostavljen počeo proizvoditi učinke 1. srpnja 1967. i da je Uredba br. 19/62 stavljena izvan snage s učinkom od istog datuma.

U nedostatku valjane suprotne odredbe, stavljanje uredbe izvan snage ne znači ukidanje pojedinačnih prava koja su proizišla iz njezinih odredaba.

S druge strane, zabrane da države naplaćuju davanja s istovrsnim učinkom kao carine iz članaka 18. i 20. Uredbe br. 90/62 stavljene su izvan snage člancima 18. i 21. Uredbe br. 120/67.

Iz navedenoga proizlazi da prava proizišla u korist pojedinaca na temelju članaka 18. i 20. Uredbe br. 19/62 ostaju na snazi bez prekida nakon stupanja na snagu Uredbe br. 120/67.

Osmo pitanje

- 14 Osmim pitanjem Sud se poziva da odgovori može li država članica zakonodavnom odredbom koja je donesena nakon stupanja na snagu spornih uredaba promijeniti datum od kojeg zabrana davanja s istovrsnim učinkom počinje proizvoditi učinke.

Iz spisa proizlazi da je to pitanje postavljeno u vezi s talijanskim Zakonom br. 447 od 24. lipnja 1971. o ukidanju pristojbe za statističke podatke i pristojbe za administrativne usluge, koji je Sud u svojim presudama od 1. srpnja 1969. u predmetu 24-68 (Zb. 1969, str. 193.) i od 18. studenoga 1970. u predmetu 8-70 (Zb. 1970, str. 961.) proglasio nespojivim s odredbama Zajednice kojima se zabranjuje naplata davanja s istovrsnim učinkom kao carine.

Zakonom je propisano da ukidanje počinje proizvoditi učinke tek od datuma njegova stupanja na snagu, odnosno 1. kolovoza 1971., osim pristojbe za administrativne usluge koja se naplaćuje na robu uvezenu iz drugih država članica, koja je ukinuta s učinkom od 30. lipnja 1968.

- 15 Zakonodavni propis unutarnjeg prava ne može se uspostaviti protiv izravnog učinka uredaba Zajednice i drugih odredaba prava Zajednice u pravnom poretku država članica, uključujući zabranu davanja s istovrsnim učinkom kao carine u skladu s člankom 9. i

sljedećima Ugovora, a da se pritom ne ugroze bitan karakter pravila Zajednice kao takvih i temeljno načelo nadređenosti pravnog poretka Zajednice.

To posebno vrijedi u pogledu datuma od kojeg pravilo Zajednice počinje proizvoditi učinke i kojim nastaju prava u korist pojedinaca.

Kako bi se osigurala ujednačena i istovremena primjena prava Zajednice u cijeloj Zajednici, isključena je mogućnost da svaka država članica u odnosu na sebe i bez izričite ovlasti promijeni datum stupanja na snagu pravila Zajednice.

Troškovi

- 16 Troškovi Komisije Europskih zajednica, koja je podnijela očitovanja Sudu, ne nadoknađuju se i budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka.

Slijedom navedenog,

uzimajući u obzir postupovne akte,
saslušavši izvješće suca izvjestitelja,
saslušavši usmena očitovanja Komisije Europskih zajednica i poduzeća Variola,
saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika,
uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 9. i sljedeće, članak 177. i članak 189.,
uzimajući u obzir Uredbu Vijeća br. 19 od 4. travnja 1962. o postupnoj uspostavi zajedničke organizacije tržišta žitarica, a posebno njezine članke 18. i 20.,
uzimajući u obzir Uredbu Vijeća br. 120/67/ EEZ o zajedničkoj organizaciji tržišta žitarica, a posebno njezine članke 18., 21. i 33. ;
uzimajući u obzir Protokol o Statutu Suda Europske ekonomske zajednice, a posebno njegov članak 20.,
uzimajući u obzir Poslovnik Suda Europskih zajednica,

SUD,

odlučujući o pitanjima koja mu je rješenjem od 12. siječnja 1973. uputio predsjednik Tribunale di Trieste (Sud u Trstu, Italija), odlučuje:

Prvo pitanje

- 1. Treba smatrati da pojam „davanja s istovrsnim učinkom” u skladu s člancima 18. i 20. Uredbe br. 19/62 te člancima 18. i 21. Uredbe br. 120/67 ima isto značenje kao u članku 9. i sljedećima Ugovora.**

Drugo pitanje

2. **Davanje koje se naplaćuje isključivo na uvezenu robu samo zato što je iskrcana u nacionalnim lukama jest „davanje s istovrsnim učinkom kao carina” i stoga je zabranjeno pri uvozu žitarica, neovisno o tome jesu li podrijetlom iz država članica ili trećih zemalja, u skladu s člancima 18. i 20. Uredbe br. 19/62 te člancima 18. i 21. Uredbe br. 120/67.**

Treće i šesto pitanje

3. **Odredbe članaka 18. i 20. Uredbe br. 19/62 te članaka 18. i 21. Uredbe br. 120/67 kojima se državama članicama zabranjuje naplata svih davanja s istovrsnim učinkom kao carine izravno su primjenjive u pravnom poretku država članica te se njima pojedincima dodjeljuju prava koja nacionalni sudovi moraju štiti.**

Četvrto i peto pitanje

4. **Zakonodavna mjera nacionalnog prava kojom se preuzima sadržaj izravno primjenjivog pravila prava Zajednice ne može ni na koji način utjecati na tu izravnu primjenjivost ni na nadležnost Suda u skladu s Ugovorom.**

Sedmo pitanje

5. **Prava proizišla u korist pojedinaca u skladu s člancima 18. i 20. Uredbe br. 19/62 ostala su na snazi bez prekida nakon stupanja na snagu Uredbe br. 120/67.**

Osmo pitanje

6. **Izravan učinak članaka 18. i 20. Uredbe br. 19/62 te članaka 18. i 21. Uredbe br. 120/67 isključuje svaku nacionalnu zakonodavnu mjeru kojom se nastoji izmijeniti datum od kojeg su te odredbe stupile na snagu.**

Objavljeno na javnoj raspravi u Luxembourg 10. listopada 1973.

[potpisi]

---

* Jezik postupka: talijanski